

JAARBERICHT ZELDZAME RASSEN IN 2022

Resultaten Stichting Zeldzame Huisdierrassen

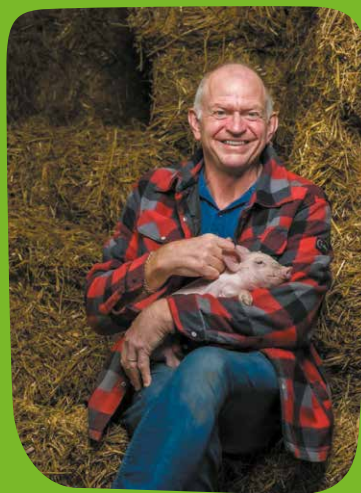
WOORD VAN DE VOORZITTER

Het jaar 2022 stond voor de SZH voor een groot deel in het teken van financiële zaken die belangrijk zijn voor het behouden blijven van onze mooie huisdierrassen. We hebben in 2022 voor een periode van vijf jaar ondersteuning vanuit LNV gerealiseerd, die wij broodnodig hebben om ons werk te kunnen blijven doen. Daarnaast hebben we hard gewerkt om de Europese subsidies, die beschikbaar worden gesteld voor houders van zeldzame landbouwhuisdierrassen, veilig te stellen voor de komende jaren. En dat is gelukt! Zoals bij iedere regeling (waarbij geld wordt “uitgedeeld”) zitten er ook dit keer haken en ogen aan. Mogelijk zullen niet al diegenen die volgens ons een subsidie bedrag hadden verdiend, daar ook voor in aanmerking komen; wij hebben hard gestreden voor een zo ruim mogelijke beloning voor onze enthousiaste houders en fokkers.

Samen met het CGN en RVO is constructief overlegd om dit tot stand te kunnen brengen. Het Paraplubestand heeft een cruciale rol gespeeld om tot dit succes te kunnen komen.

Voor de jaren die komen is de uitdaging om nog meer houders en dus dieren te kunnen laten meeprofiteren van deze regeling, waarbij ook de stamboeken hopelijk een extra boost krijgen. We prijzen ons gelukkig met de erkenning van ons werk en de beloning voor ons aller inzet.

Gerrit Tacken
Voorzitter SZH

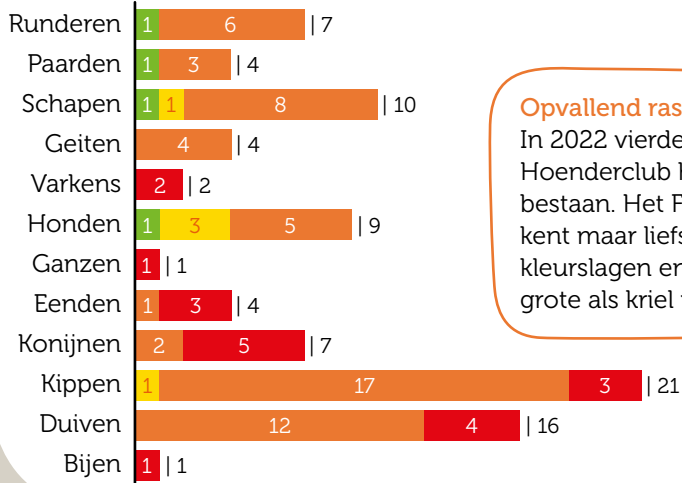

DE ZELDZAME RASSEN IN 2022

Status* van de rassen in 2022

* Op basis van het aantal vrouwelijke fokdieren die zijn ingeschreven bij de stamboeken

Normaal Kwetsbaar Bedreigd Kritiek | Totaal=85

Opvallend rassennieuws:

In 2022 vierde de Friese Hoenderclub hun 100-jarig bestaan. Het Friese hoen kent maar liefst 12 erkende kleurslagen en komt in zowel grote als kriel variant voor.

De Twentse landgans

- Aandacht voor fokkerij en toekomst op de Dag van de Watervogel (9 april 2022)
- Een ode aan de Twentse landgans op het SlowFood ganszender (10 dec 2022)

ONDERSTEUNING RASORGANISATIES

Wet- en regelgeving

- 2022 was een belangrijk jaar ter voorbereiding van de **diersubsidie voor zeldzame rundvee, schapen en geiten** die in 2023 in zal gaan. Zowel het ministerie van LNV als RVO zijn door de SZH ondersteund in de totstandkoming van deze regeling. Dieren van een aantal rassen die niet gevlagd waren maar wel in aanmerking komen voor deze subsidie zijn **toegevoegd aan het Paraplubestand**.
- **Knelpunten** in wet- en regelgeving die houders belemmeren in houden of fokken van de zeldzame rassen zijn **besproken in platformbijeenkomsten**. Onderwerpen die in 2022 aandacht vroegen waren onder andere de impact van de **vogelgriep**, de **komst van de wolf** en relatief **te hoge kosten of lasten** die de kleine houders moeten dragen.

Aantal dieren gevlagd in het **PARAPLUBESTAND**

januari	2021	2022	2023
 geit	1.792	2.121	2.318
 schaap	5.262	5.669	16.845
 rund	11.052	10.717	10.956

Samenwerking

- Voor betere ondersteuning van **kleinschalige producenten** is samenwerking gezocht met o.a. SlowFood Nederland, Bionext en Streekeigen Product Nederland.
- Het **Dinamofonds** heeft zowel schaapskuddes als rasorganisaties en erkende centra ondersteund met financiële bijdragen voor het verhogen van dierenwelzijn en verwaarden van de rassen.

Voorlichting en advies

- De **SZH Aanmoedigingsprijs** van 2022 ging naar Aeres MBO Barneveld.
- **SZH penningen** zijn uitgereikt aan de oprichters van de Stichting Roodbont Fries vee, aan houders van de Groninger blaarkop, het Gelders paard en het Groninger paard en aan kleindierhouders op de Oneto show.

ERKENDE LEVEND ERFGOED CENTRA

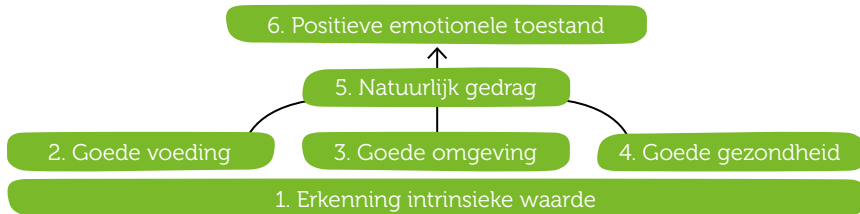
- 56x fokcentra
- 16x educatieve centra
- 20x zeldzaamLEKKER centra
- 2x in 2022 erkende centra

DIERENWELZIJN

SZH is zich bewust van de aandacht die er is voor dierenwelzijn. In mei publiceerden we onze visie op Dierenwelzijn met de volgende uitgangspunten:

- Wettelijk kader ten aanzien van het omgaan met dieren in Nederland.
- Iedere veehouder/dierhouder is zelf verantwoordelijk voor de gezondheid en welzijn van zijn of haar dier.
- Dierhouders handelen vanuit de intrinsieke waarde van het dier.
- Onderschrijving van zes leidende principes voor een dierwaardige veehouderij, zoals geadviseerd door de Raad van Dieraangelegenheden (RDA):

Bron: RDA

Inventarisatie dierenwelzijn

Met hulp van studenten is een verkenning uitgevoerd bij de rasorganisaties en speciaalclubs in hoeverre dierenwelzijn geïmplementeerd is in hun fokdoel en in de communicatie naar de dierhouders die zij vertegenwoordigen.

ORGANISATIE EN COMMUNICATIE

Voorlichting en promotie

- Dag van het schaap
- Landelijke Beheerdersdag
- Landbouwshow Opmeer
- Dag van het Fries Levend Erfgoed
- Ledendag van de Vereniging voor Stads- en Kinderboerderijen
- Gastles en praktijkdag aan Yuverta op Kinderboerderij en educatief centrum 't Boerke
- 1.034 gebruikers van de Zeldzame huisdierwijzer op hetrasdatpast.nl

In contact met

28.885 website bezoekers

1.083 nieuwsbriefontvangers

2.271 facebook volgers

374 twitter volgers

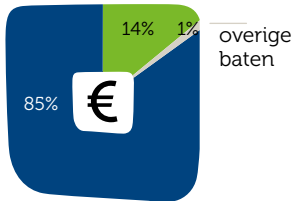
Baten 2022

€ 230.863,-

donaties en giften

subsidie
ministerie
van LNV

waarvan 37%
gereserveerd
voor
2023-2026

Bestedingen 2022

kantoor en administratie

€ 134.003,-

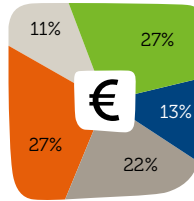
doelstellingen in overleg met LNV:

— inventariseren knelpunten en ondersteunen rasorganisaties

— stimuleren inzet en beschermen van rassen mbv Paraplubestand

— professionaliseren dierhouderij en ondersteunen koplopers

— voorlichting, educatie en vergroten van draagvlak

SZH is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) zet zich in voor het behoud van zeldzame oorspronkelijke Nederlandse boerderij- en huisdierrassen en hun diversiteit.

Dit doen we enerzijds door houders van deze lokale rassen te ondersteunen in het houden en verwaarden van en het fokken met hun dieren. En anderzijds door de rassen en hun kwaliteiten te promoten bij het brede publiek.

In de activiteiten:

- is de SZH **aanjager van initiatieven** die bijdragen aan de instandhouding van de rassen **en verbinder** tussen de verschillende rasorganisaties, individuele houders en geïnteresseerden die daarmee bezig zijn;
- **bevordert** de SZH **kennisuitwisseling** over de oorspronkelijke rassen en hun betekenis voor ons landschap en over het behoud van deze genetische diversiteit voor onze voedselzekerheid;
- **promoot** de SZH de functies die de rassen kunnen hebben in landbouw en natuurbeheer, educatie, recreatie, zorg, hobby of sport;
- **honoreert** de SZH ambassadeurs en voorbeeldhouders die één of meerdere van deze aspecten in de praktijk brengen met een erkenning;
- **lobbyt** de SZH voor passende wet- en regelgeving voor het houden van en fokken met deze rassen.

Colofon

Sabine Grootendorst (Twentse landganzen op de voorpagina), Jan Smit Dierenbeeldbank/
Edgar de Poel (Ras van het Jaar), Marga Schaft (De Natuurij), De Lynx, SZH
Tekst: SZH - Vormgeving en infographics: Studio Ilva - szh.nl